

NOTATKA

**ze spotkania z przedstawicielami związków zawodowych zrzeszających
pracowników wymiaru sprawiedliwości
w dniu 16 lutego 2016 r.**

1. Uczestnicy:

ze strony Ministerstwa Sprawiedliwości:

Pan Łukasz Piebiak - Podsekretarz Stanu w MS
Pan Piotr Niedzielak - Dyrektor Departamentu Sądów, Organizacji i Analiz Wymiaru
Sprawiedliwości
Pan Jan Paziewski - Dyrektor Departamentu Budżetu i Efektywności Finansowej
Pan Wojciech Ulitko - Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjnego
Pan Marek Łukaszewicz - Dyrektor Biura Ministra
Pani Urszula Klejnowska-Mosiołek – sędzia w Wydziale Spraw Osobowych, DSO
Pani Renata Błońska - sekretarz, Biuro Ministra

ze strony związków zawodowych:

Pani Edyta Odyjas - Przewodnicząca Międzyzakładowej Organizacji Związkowej
NSZZ „Solidarność” Pracowników Sądownictwa
Pani Barbara Adamaszek - Zastępca Przewodniczącego Międzyzakładowej Organizacji
Związkowej NSZZ „Solidarność” Pracowników Sądownictwa
Pan Marcin Puźniak - Zastępca Przewodniczącego Międzyzakładowej Organizacji
Związkowej NSZZ „Solidarność” Pracowników Sądownictwa
Pani Aleksandra Brzezińska - Międzyzakładowa Organizacja Związkowa NSZZ
„Solidarność” Pracowników Sądownictwa
Pan Michał Góra - Międzyzakładowa Organizacja Związkowa NSZZ „Solidarność”
Pracowników Sądownictwa
Pan Adam Nosek - Międzyzakładowa Organizacja Związkowa NSZZ „Solidarność”
Pracowników Sądownictwa
Pani Iwona Nałęcz-Idzikowska – Przewodnicząca Krajowej Rady Związku Zawodowego
Pracowników Wymiaru Sprawiedliwości RP
Pani Renata Pszczółkowska-Kozub - Wiceprzewodnicząca Krajowej Rady Związku

	Zawodowego Pracowników Wymiaru Sprawiedliwości RP
Pani Urszula Goluch-Nikanowicz -	Wiceprzewodnicząca Krajowej Rady Związku
	Zawodowego Pracowników Wymiaru Sprawiedliwości RP
Pani Magdalena Łykowska –	Zastępca Przewodniczącej Zarządu Głównego NSZZ
	Pracowników Wymiaru Sprawiedliwości z/s w Poznaniu
Pani Monika Szulc -	członek Zarządu NSZZ Pracowników Wymiaru
	Sprawiedliwości z/s w Poznaniu
Pani Małgorzata Gierusz –	członek Zarządu NSZZ Pracowników Wymiaru
	Sprawiedliwości z/s w Poznaniu
Pan Robert Paszkiewicz -	Przewodniczący Niezależnego Związku Zawodowego
	Pracowników Sądów Rejonowych w Łodzi
Pani Danuta Siekierzyńska -	Członek Zarządu Niezależnego Związku Zawodowego
	Pracowników Sądów Rejonowych w Łodzi
Pan Artur Dąbrowski -	Przewodniczący Niezależnego Związku Zawodowego
	Pracowników Sądów Okręgu Piotrkowskiego
Pan Piotr Kaniewski -	Wiceprzewodniczący Niezależnego Związku Zawodowego
	Pracowników Sądów Okręgu Piotrkowskiego
Pani Urszula Gajda –	Przewodnicząca Niezależnego Związku Zawodowego
	Pracowników Sądowych Sądów Powszechnych Okręgu
	Opolskiego w Opolu
Pani Kamila Bednarek –	Zastępca Przewodniczącej Niezależnego Związku
	Zawodowego Pracowników Sądowych Sądów Powszechnych
	Okręgu Opolskiego w Opolu

Dyrektorzy Sądów Apelacyjnych:

Pani Zofia Kukla -	Dyrektor Sądu Apelacyjnego w Białymstoku
Pan Marian Pieńczewski -	Dyrektor Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
Pani Dorota Machnik -	Dyrektor Sądu Apelacyjnego w Katowicach
Pan Andrzej Pęcak -	Dyrektor Sądu Apelacyjnego w Krakowie
Pani Małgorzata Mrówczyńska -	Dyrektor Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
Pani Elżbieta Pępiak -	Dyrektor Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie
Pani Dagmara Kosowska-Draż -	Dyrektor Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
Pan Artur Jeremin -	Dyrektor Sądu Apelacyjnego w Warszawie
Pan Roman Purgal -	Dyrektor Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

Pani Anna Wojcieszek - Dyrektor Sądu Apelacyjnego w Lublinie

Pan Michał Markiewicz - Dyrektor Sądu Apelacyjnego w Łodzi

2. Przebieg spotkania, ustalenia.

Pan Minister Ł. Piebiak przywitał uczestników spotkania. Przeprosił za nieobecność Sekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, pana Patryka Jakiego. Podkreślił, że po raz pierwszy w spotkaniu uczestniczą dyrektorzy sądów apelacyjnych. Przypomnił, że głównym tematem spotkania jest przedstawienie stanowiska związków zawodowych zrzeszających pracowników wymiaru sprawiedliwości, w sprawie rozdziału środków przewidzianych na podwyżki wynagrodzeń pracowników sądownictwa na rok 2016. Poprosił Pana Dyrektora J. Paziewskiego o przedstawienie propozycji dot. rozdziału środków, przygotowanej przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

Pan Dyrektor J. Paziewski nawiązał do poprzedniego spotkania z przedstawicielami związków zawodowych, które odbyło się w dniu 22.09.2015 r. Poinformował, że została wtedy przedstawiona i zaakceptowana propozycja dotycząca zasad podziału kwoty 81 566 tys. zł dla asystentów sędziów, urzędników sądowych i pozostałych pracowników sądów w podziale na apelacje. Dodał, że propozycja podziału ww. kwoty sprowadzała się do wyrównania przeciętnego wynagrodzenia pracowników sądów między apelacjami do poziomu 3 613 zł, poza apelacją poznańską, gdzie dotychczasowe przeciętne wynagrodzenie było najwyższe i pozostało jeszcze na poziomie 3 834 zł. Pan Dyrektor zaznaczył, że w wyniku proponowanego podziału kwoty 81 556 tys. zł przeznaczonej na podwyższenie wynagrodzeń dla asystentów sędziów, urzędników sądowych i pozostałych pracowników sądów kwota podwyższenia wynagrodzeń wyniosła od 78 zł na jeden etat w apelacji poznańskiej do 301 zł na jeden etat w apelacji warszawskiej. Zaznaczył, że dokonywany proces podwyżek jest kontynuacją działań na polecenie Ministra Sprawiedliwości z grudnia 2013 roku, realizowanych na wniosek związków zawodowych i zmierzających do wyrównania poziomu wynagrodzeń między

apelacjami, poszczególnymi szczeblami sądów, jak również na stanowiskach o podobnym charakterze i obciążeniem pracą. Pan Dyrektor podkreślił, że Pan Minister Zbigniew Ziobro uznał proponowane przez poprzedni rząd podwyżki dla pracowników sądów za niezadowalające. Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 21 grudnia 2015 roku zaakceptowała wniosek Ministra Sprawiedliwości zwiększający środki na wynagrodzenia pracowników sądów o kwotę 63 328 tys. zł, tj. o 10 %, co stanowi najwyższą kwotę podwyżek od wielu lat. Dodał, że kwota ta została uzyskana w wyniku oszczędności po rozstrzygnięciu przetargu na doręczanie przesyłek sądowych. Ponadto poinformował, że na etapie prac sejmowych zwiększono środki na podwyżki wynagrodzeń dla pracowników sądów dodatkowo o 2 780 tys. zł, co łącznie daje kwotę przeznaczoną na podwyżki w wysokości 147 664 tys. zł. Pan Dyrektor zauważył, że do dyskusji pozostaje sposób podziału wspomnianej dodatkowej kwoty (66 108 tys. zł). Poinformował, że może być ona podzielona po równo na każdą apelację, co da dodatkowo około 150 zł w przeliczeniu na etat. Może też być podzielona inaczej, tak aby kontynuować proces zmniejszania dysproporcji płacowych między apelacjami. W takim wypadku apelacja poznańska otrzymałaby mniejszą kwotę, np. około 100 zł w przeliczeniu na etat. Zaznaczył, że część związków zawodowych postulowało, aby właśnie w ten sposób – w kierunku dalszego zmniejszenia dysproporcji płacowych – rozwiązać kwestie podziału dodatkowych środków na podwyżki wynagrodzeń pracowników sądów. Nawiązał do wynagrodzeń asystentów sędziów. Wyraził opinię, iż obecne rozporządzenie regulujące kwestię wynagrodzeń asystentów sędziów jest obarczone pewną wadą. Poinformował, że w Ministerstwie Sprawiedliwości jest analizowana możliwość podniesienia najniższego wynagrodzenia asystentów do około 3 000 zł z obecnego poziomu 2 675 zł. Zauważył, iż kwestia ta będzie jeszcze przedmiotem dyskusji. Pan Dyrektor poinformował, że propozycja podziału kwoty przeznaczonej na podwyższenie wynagrodzeń dla asystentów sędziów, urzędników i pozostałych pracowników sądów została na roboczo przekazana dyrektorom i prezesom sądów apelacyjnych z prośbą o dokonanie podziału przyznanej kwoty na poszczególne grupy zawodowe: asystentów sędziów, urzędników i pozostałych pracowników sądów. Z uwagi na dużą wagę społeczną omawianej problematyki oraz ustawowe uprawnienia związków zawodowych przypomniano prezesom i dyrektorom sądów o konieczności wypracowania z

partnerami społecznymi własnych wewnętrznych propozycji i kryteriów podziału dodatkowych środków finansowych między poszczególne grupy pracownicze i stanowiska pracy. Dodał, że konsultacje w tym zakresie nadal trwają. Jednocześnie dyrektorzy sądów otrzymali wraz z przekazaną informacją o wysokości środków finansowych następujące zalecenia:

- kontynuowania w sądach polityki racjonalizacji zatrudnienia oraz likwidacji dysproporcji płacowych pomiędzy sądami oraz na stanowiskach asystentów sędziów, urzędników oraz innych pracowników,
- nieprzekraczanie ustalonych dla apelacji limitów zatrudnienia, z zastrzeżeniem, że dopuszczalne jest wyłącznie zmniejszenie limitu, zmiana struktury zatrudnienia i przenoszenie pozyskanych w ten sposób środków na zwiększenie wynagrodzeń,
- stosownie określonych prawem zasady przyznawania dodatków specjalnych dla asystentów sędziów, urzędników i pozostałych pracowników sądów.

Pan Dyrektor przypomniał, że w bieżącym tygodniu Senat kończy prace nad budżetem na rok 2016. Jeżeli zostaną przyjęte poprawki, ustawa budżetowa trafi do Sejmu, a następnie do podpisu Prezydenta. Oceniał, iż w połowie marca 2016r. do sądów powinna trafić informacja nt. konkretnych kwot przeznaczonych dla poszczególnych apelacji. Podkreślił, że dyrektorzy sądów będą zobowiązani do przedstawienia propozycji podziału tych kwot. Dodał, iż w bieżącym roku pozostawiono dyrektorom sądów większą swobodę, jeżeli chodzi o podział środków na poszczególne grupy zawodowe. Podsumowując swoją wypowiedź Pan Dyrektor zauważył, że realizując zalecenia Ministra Sprawiedliwości dotyczące przeprowadzenia konsultacji przez prezesów i dyrektorów sądów z przedstawicielami związków zawodowych w sprawie wysokości podwyżek dla poszczególnych stanowisk na rok 2016, większość sądów apelacyjnych odbyła już wstępne spotkania z przedstawicielami związków zawodowych oraz przeprowadziła wstępne rozmowy dotyczące kryterium podziału kwoty na podwyższenie wynagrodzeń dla poszczególnych grup pracowników we wszystkich sądach. Przedstawiciele związków zawodowych zapoznali się z propozycjami kierownictwa sądów, wstępnie zgłosili swoje uwagi i zastrzeżenia. Obecnie trwają dalsze uzgodnienia lub planowane są kolejne spotkania.

Pan Dyrektor kończąc swoją wypowiedź nadmienił, że w chwili obecnej najważniejszą kwestię stanowi przyjęcie rzetelnego sposobu podziału środków na poszczególne apelacje sądowe.

Pani Przewodnicząca E. Odyjas (*Przewodnicząca Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ „Solidarność Pracowników Sądownictwa*) podziękowała za zaproszenie dyrektorów sądów apelacyjnych na spotkanie ze związkami zawodowymi.

Pan Przewodniczący M. Puźniak (*zastępca przewodniczącej Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ „Solidarność Pracowników Sądownictwa*) poinformował, że związek MOZ NSZZ „Solidarność Pracowników Sądownictwa przychyliła się do zaproponowanej polityki płacowej nakierowanej na likwidację dysproporcji płacowych pomiędzy sądami apelacyjnymi. Podkreślił, że proponowany podział środków na poszczególne apelacje powinien przede wszystkim służyć zniwelowaniu różnic w wypłacanych wynagrodzeniach pracowników w poszczególnych sądach apelacyjnych. Dodał, iż związek przyjmuje wyrównanie dysproporcji płacowych jako pierwszy etap zmian. Kolejnym etapem powinno być uporządkowanie sytuacji w zakresie wynagrodzeń w ramach poszczególnych apelacji sądowych. Pan Marcin Puźniak zaapelował do Ministra Sprawiedliwości o wyznaczenie i przedstawienie ogólnych zasad podziału środków.

Pani Przewodnicząca E. Odyjas złożyła wniosek o wyznaczenie osoby koordynującej działania w zakresie sposobu rozdziału środków mających na celu zniwelowanie różnic płacowych. Przypomniała, że w końcu ubiegłego roku wystąpiły problemy z podziałem dodatkowej kwoty na wzrost wynagrodzeń w wysokości 10 mln zł wynikające – w jej ocenie – z braku koordynacji. Podkreśliła, że koordynator ze strony Ministerstwa Sprawiedliwości nie decydowałby oczywiście o indywidualnych wynagrodzeniach, określałby jedynie pewne jednolite zasady np. objęcia podwyżkami osób przebywających na urloпах macierzyńskich, zawieszonych w wykonywaniu obowiązków, zatrudnionych na czas określony, na zastępstwa, czy porządkowałby zasady przekwalifikowania pracowników.

Pani Przewodnicząca I. Nałęcz-Idzikowska (*Przewodnicząca Krajowej Rady Związku Zawodowego Pracowników Wymiaru Sprawiedliwości RP*) przekazała na ręce Pana Ministra Ł. Piebiaka pismo dotyczące planowanych podwyżek mających na celu likwidację dysproporcji płacowych. Pani Przewodnicząca zapytała o termin i zasady

przekazywania do sądów środków finansowych na podwyżki wynagrodzeń, w szczególności, czy podwyżki te będą naliczane od stycznia 2016r.

Pan Dyrektor J. Paziewski poinformował, że w ciągu 10 dni od opublikowania ustawy budżetowej wszyscy dyrektorzy sądów apelacyjnych otrzymają informację o przyznanych środkach. Dodał, że pracownicy sądów otrzymają wyrównanie od 1 stycznia br. Jednocześnie Pan Dyrektor podkreślił, iż rozdzielając środki przeznaczone na podwyżkę należy indywidualnie podejść do każdego pracownika. Najefektywniej można tego dokonać na szczeblu lokalnym. Podkreślił, że każdy powinien działać w ramach swoich kompetencji: Minister Sprawiedliwości dokonuje podziału środków na poszczególne apelacje, a dyrektorzy sądów powinni podejmować decyzje płacowe w odniesieniu do poszczególnych pracowników i ponosić za nie odpowiedzialność. Ponadto, Pan Dyrektor przypomniał, iż środki na działalność bieżącą, wynagrodzenia itp. są przekazywane do sądów w miarę upływu czasu i potrzeb, według ustalonego harmonogramu.

Pani Przewodnicząca E. Odyjas poruszyła temat dotyczący środków przeznaczonych na PFRON.

Pan Dyrektor J. Paziewski odnosząc się do zasygnalizowanego tematu przez Panią E. Odyjas poinformował, że działając na korzyść pracowników sądowych, przyjęto zasadę, że środki przeznaczone na PFRON nie są przypisane do ściśle określonej grupy zawodowej. Dodał, że wykorzystując różne możliwości dokonywano przesunięć na ten cel środków zaoszczędzonych w wyniku innych działań. Ponadto, zaznaczył, iż środki wpłacane na PFRON mają charakter sankcji, więc siłą rzeczy nie są planowane.

Pani Przewodnicząca I. Nałęcz-Idzikowska kontynuując temat dotyczący środków przeznaczanych na PFRON zaznaczyła, że w szeregu jednostkach sądowych należności przekazywane na PFRON są finansowane ze środków przeznaczonych na wynagrodzenia. Wyraziła opinię, iż takie rozwiązanie jest niekorzystne dla pracowników sądownictwa. Dodała, że obowiązek ponoszenia wydatków na PFRON, w chwili obecnej został przesunięty na dyrektorów sądów apelacyjnych. Pani Przewodnicząca zaapelowała o dodatkową kwotę na pokrycie kosztów PFRON. Ponadto, Pani I. Nałęcz-Idzikowska przypomniała, że przed dwoma laty Minister Sprawiedliwości polecił dyrektorom sądów apelacyjnych podjęcie działań mających

na celu wyrównanie dysproporcji płacowych między poszczególnymi apelacjami. Poprosiła o informację nt. rezultatów tych działań.

Pan Dyrektor J. Paziewski poinformował, że informacje i materiały w sprawie prowadzonych działań w kierunku wyrównywania dysproporcji płacowych w latach ubiegłych zostały przekazane przed spotkaniem przedstawicielom związków zawodowych (w załączeniu, Załącznik nr 2).

Pan Minister Ł. Piebiak odnosząc się do wypowiedzi Pani I. Nałęcz-Idzikowskiej poinformował, że można rozważyć wystąpienie do Pani Minister E. Rafalskiej w sprawie wyłączenia lub ograniczenia wpłat na PFRON w odniesieniu do pracowników sądów. .

Pan Dyrektor W. Ulitko poinformował, że w ramach Departamentu Legislacyjnego zostanie dokonana analiza obowiązujących przepisów oraz zostanie przygotowany projekt wystąpienia Ministra Sprawiedliwości do Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej. Wystąpienie to mogłoby zawierać prośbę o rozważenie przygotowania zmian prawnych i legislacyjnych, uwzględniających specyfikę zatrudniania pracowników sądów i prokuratury.

Pani Przewodnicząca M. Łykowska (*zastępca przewodniczącej Zarządu Głównego Zarządu Głównego NSZZ Pracowników Wymiaru Sprawiedliwości z/s w Poznaniu*) zgłosiła swój sprzeciw wobec przyjętego kryterium podziału kwoty na podwyższenie wynagrodzeń dla pracowników sądów w sposób dyskryminujący apelację poznańską. Ponadto, zwróciła uwagę na sytuacje gdzie istnieją duże dysproporcje w liczbie zatrudnianych pracowników w wydziałach i oddziałach sądowych. Jako przykład podała duże dysproporcje istniejące w Sądzie Okręgowym we Wrocławiu. Pani Przewodnicząca wniosła oficjalny wniosek o sprawdzenie poziomu zatrudnienia we wszystkich wydziałach i oddziałach sądowych sądów apelacyjnych i okręgowych.

Pan Dyrektor R. Purgal (*SA we Wrocławiu*) odnosząc się do wypowiedzi Pani M. Łykowskiej, poinformował, że Sąd Okręgowy we Wrocławiu obejmuje również trzy sądy funkcjonalne, w których zatrudnienie jest na poziomie minimalnym. (Sąd Okręgowy we Wrocławiu zatrudnia łącznie 265 pracowników, w tym w oddziałach 69).

Pan Minister Ł. Piebiak odnosząc się do przedstawionej informacji, wyraził chęć zapoznania się z dokładniejszymi informacjami dotyczącymi ponadprzeciętnego zatrudnienia w wydziałach i oddziałach sądowych.

Pan Dyrektor J. Paziewski w nawiązaniu do powyższych wypowiedzi wyjaśnił, iż dysproporcje płacowe między apelacjami wynikały z różnych przyczyn. Jedną z nich było zatrudnianie w niektórych sądach osób ponad przyznany limit, co powodowało obniżenie średniego wynagrodzenia. Ponadto w przypadku apelacji poznańskiej przy jej podziale i utworzeniu apelacji szczecińskiej, podział środków na wynagrodzenia i przydział etatów był nierównomierny. Występujące dysproporcje były dodatkowo pogłębiane w wyniku stosowanej wcześniej zasady automatycznej waloryzacji. Zauważył, że do wyliczenia przeciętnego wynagrodzenia wchodzi też dodatkowe wynagrodzenie roczne i nagrody, co powoduje, że w niektórych sądach przeciętne wynagrodzenie może wynosić około 4 000 zł.

Pan Minister Ł. Piebiak wyraził opinię, iż Ministerstwo Sprawiedliwości nie może i nie powinno ingerować we wszystkich sprawach, które mogą być rozwiązane na poziomie lokalnym, w szczególności w sprawach wynagrodzeń pracowników sądów. Zauważył, że taka ingerencja ma sens jedynie w przypadkach wystąpienia poważnych nieprawidłowości. Przypomniął, że podwyżki wynagrodzeń mają na celu wyrównanie dysproporcji płacowych między apelacjami sądowymi. Dodał, że w jego ocenie cel ten jest społecznie słuszny i – jak się wydaje - również co do zasady akceptowany przez związki zawodowe.

Pan Przewodniczący M. Puźniak podniósł kilka innych kwestii, nie związanych bezpośrednio ze sprawami wynagrodzeń pracowników sądów.

Poinformował, iż do przedstawicieli związków zawodowych docierają sygnały o planach przekształcenia sądów i zmiany struktury organizacyjnej sądownictwa. Poprosił o bliższą informację w tym zakresie. Poprosił ponadto o informację nt. ewentualnych planów podjęcia prac nad zmianą ustawy o pracownikach sądów i prokuratury. Przypomniął, że w okresie poprzedniego rządu był powołany zespół, z udziałem przedstawicieli związków zawodowych pracowników sądów, który opracował założenia do nowej ustawy o pracownikach sądów i prokuratury. Dodał, iż poprzedni rząd zaniechał prac nad tym projektem. Wyraził także zainteresowanie ewentualną odpowiedzią Ministerstwa Sprawiedliwości na wystąpienie Głównego

Inspektora Pracy, który zasygnalizował nieprawidłowości w sądach w zakresie przestrzegania praw pracowniczych i sugerował zmianę rozwiązań ustawowych. Dodał, iż – o ile wie – Ministerstwo Sprawiedliwości nie udzieliło odpowiedzi Głównemu Inspektorowi Pracy. Poprosił o wyjaśnienie tej kwestii.

Pan Minister Ł. Piebiak poinformował, że planowana jest reforma mająca na celu usprawnienie funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, w ramach której być może ulegnie zmianie struktura sądów. Przyznał, że są prowadzone prace analityczne nad reformą, w tym też dyskutowana jest kwestia zachowania trójszczeblowej struktury sądów, bądź wprowadzenia struktury dwuszczeblowej. Podkreślił, że żadne decyzje w tym zakresie nie zostały podjęte. Stwierdził, iż jest jeszcze przedwcześnie, aby udzielić konkretnej odpowiedzi na pytanie Pana Przewodniczącego. Wyraził opinię, że wstępne założenia reformy będą prawdopodobnie przedstawione w marcu 2016r. Zauważył, że - co do zasady – nie ma zamiaru likwidowania sądów, a dostępne zasoby kadrowe i majątkowe sądownictwa zostaną w pełni zagospodarowane.

W odniesieniu do ewentualnych prac nad nową ustawą o pracownikach sądów i prokuratury Pan Minister zauważył, że kształt przyszłych rozwiązań wdrażanych w ramach reformy wymiaru sprawiedliwości, w tym ewentualnych zmian struktury sądów, będzie determinował rozwiązania w zakresie regulacji dotyczących pracowników sądów. Dodał, iż dopiero po podjęciu decyzji odnośnie kształtu reformy sądownictwa zasadne będzie podjęcie rozmów nt. potrzeby ewentualnych zmian ustawy o pracownikach sądów i prokuratury. Zadeklarował, że związki zawodowe, podobnie jak inni partnerzy społeczni, będą włączone w proces dyskusji nad zmianami w funkcjonowaniu sądownictwa.

Odnośnie wystąpienia Głównego Inspektora Pracy, Pan Minister poinformował, że poprzednie kierownictwo Ministerstwa Sprawiedliwości nie udzieliło odpowiedzi Inspektorowi. Zdecydowało jedynie o wystąpieniu do dyrektorów sądów apelacyjnych z poleceniem wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości. Pan Minister dodał, że – być może – wskazane byłoby ponowne przeanalizowanie wskazanych przez Inspektora problemów.

Pani Przewodnicząca E. Odyjas zawnioskowała o przeprowadzenie takiej analizy.

Pan Minister Ł. Piebiak wskazał Pana Dyrektora P. Niedzielaka jako odpowiedzialnego za realizację tego zadania.

Pan Dyrektor W. Ulitko, nawiązał do wypowiedzi Pana Ministra Ł. Piebiaka dot. ewentualnych prac nad nową ustawą o pracownikach sądów i prokuratury i przypomniał przebieg procesu legislacyjnego nad założeniami do ustawy w okresie poprzedniego kierownictwa Ministerstwa Sprawiedliwości. Zauważył, że projekt założeń został opracowany i w październiku 2014r. został skierowany do Rady Ministrów z wnioskiem o ujęcie go w programie prac legislacyjnych rządu. Poinformował, że zespół ds. programowania prac rządu zdecydował o nieuwzględnieniu wniosku i zwrócił się o dodatkową, pogłębioną analizę, w tym też ocenę możliwości realizacji założonych celów w wyniku działań pozalegisacyjnych. Pan Dyrektor podkreślił, że zespół, który decyduje o planie prac legislacyjnych rządu, uznał, że nie ma wystarczających argumentów, aby podjąć prace nad ustawą. Pan Dyrektor dodał ponadto, że aktualnie nowy rząd przyjął nowy plan prac legislacyjnych, który – jak na razie - także nie obejmuje ustawy o pracownikach sądów i prokuratury.

Pan Przewodniczący A. Dąbrowski (*Przewodniczący Niezależnego Związku Zawodowego Pracowników Sądów Okręgu Piotrkowskiego*) zapytał, czy środki na zapewnienie podwyżek wynikających ze wzrostu wynagrodzenia minimalnego będą zabezpieczone dodatkowo, czy sądy będą musiały wygospodarować je z przekazanej im ogólnej puli środków na podwyżki wynagrodzeń.

Pan Dyrektor J. Paziewski wyjaśnił, że sądowi zostanie przekazana określona pula środków, a ich szczegółowy podział pozostaje w gestii dysponentów niższego stopnia. Wyraził opinię, iż obecne środki pozwalają na określenie wynagrodzeń na wyższym poziomie, niż wynagrodzenie minimalne. Podkreślił przy tym, że kwota wynagrodzenia minimalnego określona w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości nie wywołuje bezpośrednio skutków do ustawy budżetowej, odwrotnie – zapisy rozporządzenia muszą mieć zabezpieczenie w ustawie budżetowej.

Pan Przewodniczący R. Paszkiewicz (*Przewodniczący Niezależnego Związku Zawodowego Pracowników Sądów Rejonowych w Łodzi*) zauważył, że przez wiele lat nie były zwiększane środki na wynagrodzenia pracowników sądów. Nie było też w związku z tym przeszerzowań pracowników. Przypomniał, że kwota przewidziana na podwyżki wynagrodzeń pracowników sądów w pierwotnym projekcie budżetu miała przede wszystkim służyć realizacji celu socjalnego. Zapytał, czy dodatkowa kwota

uzyskana przez obecnego Ministra Sprawiedliwości (63 328 tys. zł) może być wykorzystana na przeszerogowanie pracowników. Zasugerował wystąpienie Ministra Sprawiedliwości do dyrektorów sądów apelacyjnych z rekomendacjami w tej kwestii.

Pan Dyrektor J. Paziewski poinformował, że rekomendacja w zakresie wnioskowanym przez Pana Przewodniczącego R. Paszkiewicza była przekazana dyrektorom sądów apelacyjnych. Zauważył, że na potrzeby przeszerogowania pracowników mogą być przeznaczone środki z oszczędności uzyskanych w wyniku rezygnacji z niewłaściwie wypłacanych dodatków specjalnych. Przypomnił, że dodatki specjalne powinny mieć charakter czasowy i być związane np. z okresowym zwiększeniem zakresu obowiązków. Dodał, że dosyć często dodatki specjalne przyjmują charakter stałego składnika wynagrodzenia. Pan Dyrektor zauważył ponadto, że środki budżetowe w skali całej apelacji powinny być planowane starannie i z wyprzedzeniem.

Pan M. Góra (*Międzyzakładowa Organizacja Związkowa NSZZ „Solidarność” Pracowników Sądownictwa*) nawiązał do wspomnianej na wstępie planowanej zmiany rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości regulującego wynagrodzenia asystentów sędziów. Poprosił o wyjaśnienie, jaką wadę zawiera obecne rozporządzenie. Zapytał ponadto, czy nie jest planowany powrót do wcześniejszych rozwiązań określających wynagrodzenie asystentów sędziów w podziale na poszczególne szczeble (rejon, okręg, apelacja). Poprosił także o informację, czy jest planowane ustawowe uregulowanie wynagrodzeń asystentów sędziów.

Pan Minister Ł. Piebiak poinformował, że podobnie, jak w przypadku pracowników sądów, kwestia ewentualnych zmian legislacyjnych dotyczących asystentów sędziów może być analizowana po przesądzeniu kształtu reformy wymiaru sprawiedliwości. Wyjaśnił ponadto, że mówiąc na wstępie o niedoskonałości obecnego rozporządzenia regulującego kwestię wynagrodzeń asystentów sędziów miał na myśli zbyt niską kwotę wynagrodzenia minimalnego. Dodał, iż kwota ta mogłaby wynosić około 3.000 zł. Zauważył ponadto, iż nie przewiduje powrotu do poprzedniego systemu wynagrodzeń asystentów uwzględniającego podział na poszczególne szczeble organizacyjne sądów.

Pan Dyrektor J. Paziewski dodał, iż nie powinno być takiej sytuacji, że osoba zatrudniona na stanowisku wymagającym wyższych kwalifikacji (asystent sędziego)

otrzymywałyby niższe wynagrodzenie niż osoba wobec której są niższe wymagania odnośnie kwalifikacji (np. urzędnik sądowy).

Pani Przewodnicząca I. Nałęcz-Idzikowska nawiązała do kwoty średniego wynagrodzenia pracowników sądów po podwyżkach wspomnianej przez Pana Dyrektora J. Paziewskiego i poprosiła o informację, jak obecnie wygląda wynagrodzenie pracowników sądów w poszczególnych apelacjach z podziałem na pracowników wydziałów orzeczniczych i pracowników pionu pomocniczego (kadrowego, finansowego, administracyjnego, informatycznego). Poprosiła o podanie jedynie wynagrodzenia zasadniczego. Zwróciła ponadto uwagę, że dodatkowe środki przekazane sądom przez Ministerstwo Sprawiedliwości na podwyżki wynagrodzeń, w szczególności w końcu ubiegłego roku, często były rozdzielane jedynie pracownikom pionu pomocniczego.

Pani Przewodnicząca E. Odyjas częściowo zgodziła się z Panią Przewodniczącą I. Nałęcz-Idzikowską, że środki przekazane na podwyżki w końcu poprzedniego roku nie zawsze były rozdzielane racjonalnie. Zauważyła jednak, że pracownicy pionu kadrowego i informatycznego byli wyjątkowo mocno obciążeni pracą w ubiegłym roku. Zwróciła także uwagę, że wg. jej informacji nie we wszystkich apelacjach odbyły się konsultacje dyrektorów sądów ze związkami zawodowymi. Poprosiła o informację, czy takie konsultacje odbyły się w apelacji łódzkiej.

Pan Dyrektor J. Paziewski zauważył, że środki na dodatki specjalne dla pracowników zaangażowanych we wdrożenie systemu ZSRK w sądach były przekazane decyzją Ministra Sprawiedliwości, niezależnie od środków na podwyżki wynagrodzeń przekazanych dyrektorom sądów apelacyjnych. Zauważył, że często na koniec roku w budżecie pojawiają się oszczędności np. uzyskane ze względu na zwolnienia lekarskie w ostatnich miesiącach roku. Środki te są na ogół przeznaczane na dodatkowe wynagrodzenia w formie nagród. Odnosząc się do prośby Pani Przewodniczącej I. Nałęcz-Idzikowskiej wyraził opinię, iż możliwe jest przekazanie wnioskowanych przez nią danych odnośnie wynagrodzeń pracowników sądów w poszczególnych grupach (pion orzeczniczy i pomocniczy) w skali jednej apelacji. Dodał, że przygotowanie takich danych w skali całego kraju byłoby zbyt czasochłonne.

Pani Przewodnicząca R. Pszczółkowska (*Wiceprzewodnicząca Krajowej Rady Związku Zawodowego Pracowników Wymiaru Sprawiedliwości RP*), w odpowiedzi na pytanie Pani Przewodniczącej E. Odyjas, poinformowała, że a apelacji łódzkiej odbyły się konsultacje z trzema związkami zawodowymi działającymi na tym terenie.

Pan Dyrektor M. Markiewicz (*SA w Łodzi*) potwierdził, iż takie konsultacje się odbyły.

Pani Przewodnicząca E. Odyjas zauważyła, że na konsultacje nie zostali zaproszeni przedstawiciele MOZ NSZZ „Solidarność” Pracowników Sądownictwa, pomimo, że związek ten jest obecny na terenie apelacji łódzkiej.

Pan Przewodniczący A. Dąbrowski zapytał, czy są planowane prace nad ustawową regulacją dot. systemu określenia minimalnej płacy urzędników sądowych. Poprosił także o informację, czy będzie przygotowane zbiorcze sprawozdanie/analiza, czy środki przeznaczone na podwyżki zostały właściwie rozdysponowane.

Pan Minister Ł. Piebiak zauważył, że kwestia ewentualnych regulacji w zakresie płacy minimalnej urzędników sądowych może być analizowana w późniejszym terminie. Przypomniął, że obecna płaca minimalna jest uregulowana na poziomie płacy minimalnej określonej w skali kraju. Odnośnie sporządzenia zbiorczego sprawozdania dot. podziału środków na podwyżki wynagrodzeń, poinformował, że nie ma decyzji w tym zakresie. Podkreślił, że sposób rozdysponowania środków będzie monitorowany.

Pani Przewodnicząca I. Nałęcz-Idzikowska zauważyła, że z informacji uzyskanych z poszczególnych apelacji w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej wynika, iż w niektórych apelacjach sądowych dodatkowe środki na podwyżki wynagrodzeń zostały wypłacone tylko pracownikom wdrażającym ZSRK.

Pani Dyrektor M. Mrówczyńska (*SA w Poznaniu*) zauważyła, że wysokie średnie wynagrodzenie pracowników sądów apelacji poznańskiej wynika z dobrych warunków pracy stwarzanych przez kierownictwo Sądu Apelacyjnego. Podkreśliła, że żaden sąd apelacji poznańskiej nie zatrudniał pracowników agencji pracy tymczasowej. Przyznała, że być może liczba pracowników sądów jest relatywnie niższa w porównaniu do innych apelacji i stąd wynika różnica poziomu średniego wynagrodzenia. Podkreśliła, że od 2013r. została wprowadzona w apelacji poznańskiej bardzo duża dyscyplina finansowa w zakresie kształtowania wynagrodzeń. Zauważyła,

że realizowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości działania mające na celu likwidację dysproporcji płacowych między apelacjami skutkowały zabraniem apelacji poznańskiej 2 mln zł w 2014r. i przekazaniem tej kwoty na rzecz innych apelacji. Przypomniała także, iż zgodnie z propozycją podziału pierwotnie planowanej w budżecie na rok 2016 kwoty na podwyżki wynagrodzeń (około 81,5 mln zł), apelacji poznańskiej miała przypaść kwota jedynie około 71 zł w przeliczeniu na etat. Wyraziła opinię, iż apelacja poznańska została niejako ukarana za swoje wcześniejsze działania mające na celu zachowanie dyscypliny finansowej. Przyznała, że jest też rozczarowana, iż z dodatkowej kwoty na podwyżki wynagrodzeń pracowników sądów, uzyskanej przez obecnego Ministra Sprawiedliwości, a wspomnianej na wstępie przez pana Dyrektora J. Paziewskiego, apelacja poznańska miałaby otrzymać również niewielką część. Dodała, że proponowany podział tej dodatkowej kwoty także miałby charakter socjalny.

Pan Minister Ł. Piebiak zauważył, że celem spotkania kierownictwa Ministerstwa Sprawiedliwości ze związkami zawodowymi pracowników sądownictwa i dyrektorami sądów apelacyjnych jest przedyskutowanie kryteriów, wg. których mogłyby być podzielone uzyskane dodatkowo środki na podwyżki wynagrodzeń pracowników sądów. Podkreślił, że kierownictwu resortu zależy na tym, aby ten podział był sprawiedliwy i nastawiony na poprawę sytuacji osób najmniej zarabiających. Przyznał, że liczy na współpracę związków zawodowych w tej kwestii. Wyraził też przekonanie, iż obecność dyrektorów sądów apelacyjnych na spotkaniu jest ważna, ze względu na fakt, że będą oni mogli zapoznać się z problemami, na które zwracają uwagę związki zawodowe.

Pan A. Nosek (*Międzyzakładowa Organizacja Związkowa NSZZ „Solidarność” Pracowników Sądownictwa*) nawiązując do obowiązku przygotowania przez dyrektorów sądów apelacyjnych propozycji podziału środków na podwyżki wynagrodzeń wskazał na potrzebę zwrócenia uwagi na kwestię wyrównania dysproporcji płacowych w ramach apelacji. Dodał, że na szczeblu rejonu występują różnice w poziomie wynagrodzeń rzędu 300 – 400 zł w przeliczeniu na etat. Wyraził też opinię, iż przeciętne wynagrodzenie w przeliczeniu na etat może być zawyżone przez wynagrodzenia dyrektorów sądów.

Pan Dyrektor J. Paziewski zauważył, że wynagrodzenia dyrektorów sądów statystycznie nie mają większego wpływu na przeciętne wynagrodzenie w przeliczeniu na etat. Zwrócił uwagę, że na 35 127 wszystkich pracowników sądów jest jedynie około 60 dyrektorów, których wynagrodzenie jest znacząco wyższe od pozostałych pracowników.

Pan Dyrektor A. Jeremin (SA w Warszawie) poinformował, że w apelacji warszawskiej przy opracowaniu propozycji podziału środków na podwyżki wynagrodzeń kierowano się zasadą wyrównania dysproporcji płacowych. Dodał, że ze wszystkich sądów apelacji zebrano dane z dokumentów kadrowych dotyczące wynagrodzeń. Zauważył, że postawiono sobie trzy podstawowe cele:

- podwyższenie wynagrodzeń jak najszerzej grupie pracowników;

Poinformował, że kwota przypadająca na apelację warszawską zostanie podzielona między trzy grupy zawodowe (urzędników, asystentów sędziów i pozostałych pracowników) oraz na poszczególne sądy. W rezultacie każdy sąd otrzyma kwotę pozwalającą na osiągnięcie wynagrodzeń w określonym progu.

- likwidacja dysproporcji płacowych między sądami w dwóch poziomach: w ramach tego samego szczebla i między szczeblami;

Zauważył, że część sądów będzie mogła sfinansować podwyżki wynagrodzeń z własnych oszczędności. Dodał ponadto, iż ze wstępnych wyliczeń wynika, że poziom wynagrodzeń pracowników obsługi będzie wyższy niż płaca minimalna wynosząca 1.850 zł.

- wyrównanie dysproporcji płacowych na zbliżonych stanowiskach pracy;

W tym zakresie wskazał na konieczność zachowania ostrożności. Zauważył, że czasem zróżnicowanie wynagrodzeń jest zasadne.

Pan Dyrektor J. Paziewski odnosząc się do ostatniej części wypowiedzi Pana Dyrektora A. Jeromina zauważył, że wyrównanie poziomu wynagrodzeń na zbliżonych stanowiskach pracy powinno dotyczyć stanowisk o podobnym obciążeniu pracą.

Pani Przewodnicząca R. Pszczółkowska poprosiła o informację nt. przeprowadzonych wśród pracowników sądów badań dot. zjawiska mobbingu.

Pan Minister Ł. Piebiak zauważył, że badanie miało szerszy charakter. Dotyczyło ono stresu związanego z pracą w sądzie, jak również zjawiska mobbingu. Poinformował, że opracowanie wyników badań jest dostępne.

Pani Przewodnicząca E. Odyjas uzupełniła, że tematem badania było psychospołeczne obciążenie pracą pracowników sądów.

Na zakończenie spotkania **Pan Minister Ł. Piebiak** podziękował uczestnikom. Wyraził przekonanie, że rozmowy w takiej szerszej formule, tzn. z udziałem związków zawodowych oraz dyrektorów sądów apelacyjnych, będą kontynuowane.

Sporządzili: Renata Błońska

Marek Łukaszewicz

Załączniki:

1. Informacja dot. podziału środków w wysokości 147 664 tys. zł na poszczególne apelacje na zwiększenie w roku 2016 wynagrodzeń asystentów, urzędników sądowych i pozostałych pracowników sądów;
2. Informacja o efektach podjętych w roku 2015 w sądach powszechnych działań, zmierzających do likwidacji dysproporcji płacowych;